

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın İçişleri Bakanı Sayın Mustafa ÇİFTÇİ tarafından Anayasa'nın 98'inci maddesi ve Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 96 ve 99. maddeleri gereğince yazılı olarak yanıtlanması hususunda gereğini arz ederim. 14/07/2026

Mustafa Sarıgül
Erzincan Milletvekili

1920 yılında Türkiye'de 71 olan il (vilayet) sayısı 1921 yılında 74'e çıkmış, 1926 yılında il sayısı 63'e 1933 yılında 57'ye düşmüştür. İl sayısı 1939 yılında 63'e 1954 yılında 67'ye yükselmiştir.

1989 yılında 4, 1990 yılında 2, 1991 yılında 1, 1992 yılında 2, 1995 yılında 3, 1996 yılında 1 ve en son 1999 yılında 1 ilçe il (toplam 14 il) yapılmıştır. Böylece toplam il sayısı 81'e ulaşmıştır.

Geçen zaman içerisinde farklı sebeplerle bazı ilçelerimizin nüfusu, ekonomik canlılığı daha da artmış ve il olma potansiyeli göstermiştir.

Hatay- İskenderun, Kocaeli-Gebze, Ordu- Ünye, Samsun- Bafra, Balıkesir- Edremit, Balıkesir- Bandırma, Adana-Kozan, Konya- Ereğli, Kırklareli- Lüleburgaz, Muğla- Fethiye, Aydın- Nazilli, Manisa- Akhisar, Zonguldak- Ereğli, Antalya- Manavgat, Tekirdağ- Çorlu, Bursa- İnegöl, Antalya- Alanya, Mersin-Tarsus, Mersin- Anamur, Giresun- Şebinkarahisar, Ankara- Beypazarı, Ankara-Şereflikoçhisar, Ankara- Polatlı, Kayseri- Develi, Tokat- Erbaa, Van- Erciş, Şanlıurfa- Siverek, Hakkâri – Yüksekova, Mardin- Midyat, Adıyaman- Kahta, Diyarbakır- Ergani, Şırnak- Cizre, Muş- Malazgirt, Sivas- Suşehri, Çorum- Sungurlu, İzmir- Bergama, İzmir-Ödemiş

Bu ilçeler il olma isteklerini uzun yıllardır sürekli gündeme getirmektedir.

Bu bağlamda

- 1- Türkiye, merkezî idare kuruluşunun coğrafya durumuna, ekonomik şartlara ve kamu hizmetlerinin gereklerine göre yeniden planlanarak yeni illerin kurulmasına ilişkin bir çalışma var mıdır?
- 2- 1999 yılından bu yana yeni bir il kurulmamış ancak geçen bu 27 yılda bazı ilçelerimizin sosyokültürel ve sosyoekonomik dengeleri oldukça değişmiş ve büyümüş, artık bir ile bağlı olarak yönetilme kapasitesi yeterli gelmez olmuştur. Bu ilçelerimizin yetki ve imkanlarının artırılmasına yönelik bir çalışma yapılmakta mıdır?
- 3- 10 ilinde 45 milyon 71 ilinde 45 milyonun şehirde yaşadığı bir ülke oluyoruz. 10 büyük şehrimizin yükünü azaltmak, Anadolu'yu canlandırmak zorundayız. Gelişme potansiyeli ve kaynakları olan ilçelerin il yapılmak suretiyle Anadolu'da yeni cazibe merkezleri oluşturmak gerekiyor. Böyle bir plan, proje veya çalışmanız bulunmakta mıdır?